

Toelichting op categorale aanwijzing

Toezicht- en handhavingstaken worden aangewezen met een zogenaamd aanwijzingsbesluit. Het aanwijzen van toezichthouders kan individueel of categoriaal. Dit laatste betekent dat de aanwijzing is verbonden aan een dienst of afdeling. Het voordeel daarvan is dat bij personele wijzigingen niet opnieuw aanwijzingsbesluiten genomen hoeven te worden of ingetrokken moeten worden. Om de bevoegdheden van de toezichthouder, als bedoeld in afdeling 5:2 van de Algemene wet bestuursrecht, van toepassing te doen zijn is een uitdrukkelijke aanwijzing door het college van de toezichthouder vereist. Personen belast met het uitvoeren van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift, dienen, voor een rechtmatige taakuitoefening en om te kunnen beschikken over de wettelijke bevoegdheden van toezichthouders, op grond van artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht ("Awb") in samenhang met artikel 18.6 van de Omgevingswet, te worden aangewezen als toezichthouder.

Definitie toezichthouder

Onder toezichthouder wordt verstaan: een persoon die, bij of krachtens wettelijk voorschrift, is belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

Rechten en verplichtingen

Eenieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde termijn alle medewerking te verlenen.

Verder geldt voor elke toezichthouder de verplichting dat hij slechts van zijn bevoegdheden gebruik kan maken voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak nodig is.

Bevoegdheden

De Awb regelt het specifiek toekennen van bevoegdheden aan toezichthouders. Het betreft de in de artikelen 5:15 tot en met 5:19 Awb opgenomen bevoegdheden. Een toezichthouder, als bedoeld in afdeling 5:2 van de Awb, mag op grond van zijn aanstelling plaatsen betreden, inlichtingen vorderen, personen vorderen inzage te geven in hun identiteitsbewijs en heeft recht op inzage in zakelijke gegevens en bescheiden en het nemen van afschriften daarvan. Bovendien kan een toezichthouder op basis van artikel 5:20 van de Awb eenieder verplichten medewerking te verlenen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden als die medewerking redelijkerwijs gevorderd kan worden. Het opzettelijk niet voldoen aan deze vordering is strafbaar gesteld in artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht.

Termijn

De aanwijzing tot toezichthouder geschiedt tot wederopzegging dan wel tot beëindiging van het dienstverband, dan wel tot benoeming in een functie die niet valt binnen de functie van toezichthouder.

Naleving

De toezichthouders zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens wettelijke voorschriften.

Legitimatiebewijs

Op grond van artikel 5:12 lid 3 Awb heeft de Minister van Justitie de 'Regeling model legitimatiebewijs toezichthouders Awb' vastgesteld met een uniform model voor het legitimatiebewijs van toezichthouders. Op basis daarvan dient het legitimatiebewijs van een toezichthouder te bevatten:

1. De naam, hoedanigheid en handtekening van de toezichthouder;
2. Een foto van de toezichthouder (een pasfoto, die een duidelijk en goed gelijkend beeld van de toezichthouder toont);
3. De naam, het correspondentieadres en het telefoonnummer van het bestuursorgaan of het onderdeel daarvan, waarvoor de toezichthouder werkzaam is;
4. De naam en handtekening van degene, die het bewijs namen het bestuursorgaan heeft afgegeven;
5. Een omschrijving van de wettelijke voorschriften, met het toezicht waarop de toezichthouder is belast;
6. De datum van afgifte van het legitimatiebewijs;
7. Het logo of beeldmerk van het bestuursorgaan of het onderdeel daarvan, waarvoor de toezichthouder werkzaam is;

8. Op het legitimatiebewijs dient te zijn vermeld het woord 'legitimatiebewijs' en de zin 'toezichthouder als bedoeld in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht'.

De BOA-legitimatie is in beginsel geen geldig legitimatiebewijs in het kader van toezicht.